

Opbrengst van het werk van de ACM in 2022

De ACM wil een efficiënte en effectieve toezichthouder zijn. We willen optreden waar het echt een verschil maakt voor mensen en bedrijven. Om die reden hebben we aandacht voor de impact van ons werk. De ACM schat elk jaar hoeveel euro consumenten hebben bespaard door ons ingrijpen in de markt: dit noemen we opbrengst. Opbrengst bestaat uit de, op eenvoudige wijze geschatte, effecten van het optreden van de ACM in 2022 op de consumentenwelvaart op korte termijn. Deze opbrengst dient voorzichtig geïnterpreteerd te worden, want niet alle activiteiten van de ACM worden meegenomen. Sommige effecten worden buiten beschouwing gelaten bij de opbrengstberekening omdat ze niet of moeilijk uit te drukken zijn in euro's. Verder geldt een onzekerheidsmarge voor de schatting.

Opbrengst 2022

De opbrengsten tussen toezichtsactiviteiten zijn niet altijd goed te vergelijken. Sommige schattingen kennen bijvoorbeeld meer onzekerheid, of laten zich minder goed in geld uitdrukken. Verder nemen dynamische overwegingen die (per definitie) buiten de berekeningen vallen, zoals investeringen ten behoeve van de energietransitie, in belang toe. Dat belang verschilt per toezichtgebied. Daardoor zijn de verschillen in duiding groter dan voorheen.

De tabel hieronder vat de opbrengsten in 2022 samen.

Besparing voor consumenten	Totale besparing	Werkzaamheden afgerond in 2022	Werkzaamheden uit voorgaande jaren
Consumententoezicht	25	20	5
Mededingingstoezicht	200	25	175
Energietoezicht	40	10	30
Toezicht op Telecom, Vervoer en Post	25	25	0

Alle bedragen worden gepresenteerd in prijzen van 2022. Dit betekent dat bedragen uit voorgaande jaren voor inflatie zijn gecorrigeerd.

De ACM gaat bij de schattingen uit van voorzichtige aannames. Daarom worden sommige effecten die moeilijk kwantificeerbaar zijn buiten beschouwing gelaten, waardoor de werkelijke opbrengst zowel hoger als lager kan uitkomen dan wat we rapporteren. Voorbeelden van zulke effecten zijn de afschrikwekkende werking van de interventies van de ACM of de effecten van toezicht op investeringen en innovatie.

Verder zijn de schattingen gericht op korte-termijneffecten, waardoor bijvoorbeeld lange-termijneffecten van duurzaamheidsinvesteringen, buiten beschouwing worden gelaten. Bovendien richt de opbrengstschatting van bijvoorbeeld de telecommarkt zich op de prijs, maar de invloed op kwaliteit van producten en diensten laten we buiten beschouwing. De gerapporteerde opbrengsten dienen dus voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Voorts worden bedragen afgerond omdat de onderliggende berekeningen niet exact zijn (hierdoor kan het totaalbedrag anders zijn dan de som van de afzonderlijke bedragen).

Methode

De methode om opbrengsten te schatten is beschreven in "[Outcome ACM - Berekeningsmethode van de opbrengst van ACM](#)", en de sinds 2020 doorgevoerde aanpassingen staan beschreven in "[Wijzigingen](#)".

[methodologie berekening outcome ACM](#)". De werkwijze is eerder getoetst door het Centraal Planbureau (CPB), zie bijvoorbeeld [jaarverslag 2013](#) en [jaarverslag 2014](#), en de aanpassingen zijn met een aantal economische experts besproken in een klankbordgroep.

Bij het schatten van de opbrengst beschouwt de ACM de effecten op prijs, en benoemt waar relevant de kwalitatieve effecten op kwaliteit, duurzaamheid, investeringen en innovaties. Die laatste zijn meer lange-termijneffecten: deze schattingen zijn moeilijker te maken en onzekerder. De berekende opbrengst is derhalve exclusief deze laatste effecten.

De gehanteerde uitgangspunten en voorwaarden bij de opbrengstschatting op de verschillende toezichtsactiviteiten van de ACM zijn:

- De opbrengst kan op eenvoudige wijze worden geschat
- De opbrengst kan met enige mate van zekerheid in geld uitgedrukt worden
- We beschouwen de verwachte toekomstige opbrengst voor de consument op de korte termijn
- De opbrengst wordt zo veel mogelijk per zaak gepresenteerd, of per combinatie van vergelijkbare zaken wanneer dit vanwege vertrouwelijkheden niet kan
- De verwachte duur van een opbrengst is veelal 3 jaar. In dat geval neemt de ACM de opbrengst van een zaak in 2022 ook mee bij de opbrengsten in 2023 en in 2024. De ACM geeft expliciet aan wanneer zij verwacht dat de duur anders is.

Deze uitgangspunten zijn in lijn met de internationale methode voor opbrengstschatting van andere autoriteiten en de OESO.

1 Opbrengst Consumententoezicht

In 2022 bedraagt de totale geschatte opbrengst van het consumententoezicht ongeveer € 25 miljoen. De opbrengst van het consumententoezicht van afgeronde werkzaamheden in 2022 is ongeveer € 20 miljoen en is gebaseerd op drie zaken en verschillende snelle interventies:

1. Telefonische werving energie
2. Dropshipping
3. TrendX
4. Snelle interventies

De opbrengst van zaken uit voorgaande jaren waarvan de opbrengsten nog doorlopen in 2022 is ongeveer € 5 miljoen euro en is gebaseerd op meerdere zaken en snelle interventies:

1. Vergoeding terugleveren energie
2. Huurbemiddelingskosten
3. Slotenmakers
4. Prijstransparantie laadpalen
5. Prijstransparantie vastrecht Budget Energie
6. Snelle interventies

1.1. Oneerlijke handelspraktijken

De in euro's uit te drukken opbrengst van het optreden tegen oneerlijke handelspraktijken in 2022 bedraagt ongeveer € 5 miljoen.

De meeste interventies in het consumententoezicht van de ACM worden over het algemeen uitgevoerd tegen oneerlijke handelspraktijken. Hierbij wordt gekeken naar het verschil tussen het aantal signalen via ACM ConsuWijzer voor en na de interventie. De ACM gaat er hierbij vanuit dat in 5% van de gevallen waarin een probleem optreedt een signaal bij ACM ConsuWijzer wordt ingediend. Het effect van de ingreep door de ACM op het aantal ingediende signalen wordt vermenigvuldigd met een schatting van de gemiddelde schade voor de consument van de overtreding. In andere gevallen kijkt de ACM naar de extra gemaakte zoekkosten van consumenten vanwege de misleidende informatievoorziening door handelaren.

Telefonische werving energie

In 2022 heeft de ACM de energieleveranciers DGB en Budget Thuis (toen nog NutsServices) een boete opgelegd wegens het misleiden van consumenten bij de verkoop van energiecontracten. Beide bedrijven gebruikten tussenpersonen voor de werving van nieuwe klanten. Deze intermediairs vertelden niet dat zij namens de energieleveranciers belden om een nieuw contract aan te bieden. Ook werd essentiële informatie, zoals de energietarieven en actievoorwaarden, te laat benoemd. Dit leidde er toe dat consumenten met onvolledige of onjuiste informatie werden aangezet tot het afsluiten van een nieuw contract.

Dropshipping

De ACM heeft meerdere webshops aangesproken. Handelaren kunnen in hun activiteiten gebruik maken van dropshipping, maar moeten zich wel aan alle geldende wetgeving houden. Bij de dropshippers die de ACM sprak, kwam het vaak voor dat consumenten hun product niet ontvingen en waren zij niet bereikbaar voor consumenten als zij vragen hadden. Naar aanleiding van ons onderzoek hebben zij hun website offline gehaald.

TrendX

In 2022 heeft de ACM een boete opgelegd aan TrendX, omdat zij consumenten misleidde over haar levertijden en over de online reviews op haar websites trendx.nl en klooo.nl. Op deze websites was TrendX niet duidelijk over de levertijd van de door consumenten bij haar aangeschafte producten. Daarnaast publiceerde TrendX op websites zelfgecreëerde positieve reviews en publiceerde zij het merendeel van de negatieve reviews van haar klanten niet. Naar aanleiding van deze boete heeft TrendX haar webshops offline gehaald.

1.2. Snelle interventies

Snelle interventies zijn erop gericht om snel in contact te treden met een handelaar om een (vermoedelijke) inbreuk op het consumentenrecht te stoppen. In 2022 heeft de ACM diverse snelle interventies gedaan. Over een aantal van deze snelle interventies is gepubliceerd. Waar mogelijk wordt er per snelle interventie de opbrengst berekend door de gemiddelde schade per consument te vermenigvuldigen met het (al dan niet geschatte) aantal gedupeerde consumenten. Als een snelle interventie van de ACM als doel had om de transparantie te verbeteren dan wordt de opbrengst berekend door te kijken naar de afname in zoekkosten. Dit zijn de kosten (vooral in tijd) die consumenten maken als zij zich oriënteren op een aankoop. De opbrengst van de snelle interventies in 2022 bedraagt ongeveer € 15 miljoen euro.

Pretparkvouchers

Een pretpark in Nederland verkocht kaartjes met een beperkte geldigheidsduur. Door de coronamaatregelen werd het pretpark verplicht een periode haar deuren te sluiten. De geldigheid van een aantal tickets verliep in de periode dat het park gesloten was, waardoor consumenten geen mogelijkheid hadden om binnen deze korte tijd hun bezoek te plannen. Het pretpark bood consumenten onvoldoende compensatie. Ook gaven zij op hun website onvoldoende duidelijk aan dat consumenten recht hebben op

geld terug als de dienst niet geleverd kan worden. Na interventie van de ACM heeft het pretpark de geldigheid van de kaartjes extra verlengd en de informatie over geldteruggave op de website verduidelijkt.

Bestair

Bestair Technics B.V. verkoopt vanuit een mobiele showroom en op afspraak airconditioningssystemen aan consumenten. Het bedrijf was onder de veronderstelling dat consumenten daarom geen wettelijke bedenktijd krijgen. Dit klopt echter niet. Om consumenten goed te beschermen geldt ook bij verkoop buiten de verkoopruimte, zoals aan huis, de bedenktijd van 14 dagen. Na waarschuwing van de ACM informeert het bedrijf consumenten juist over de bedenktijd en krijgen alle consumenten de bedenktijd van 14 dagen.

Onvermijdbare bijkomende kosten reisbranche

Reisbedrijven die een accommodatie of een reis aanbieden, moeten bij het aanbod alle bijkomende kosten vermelden die zij in rekening brengen. Uit onderzoek bleek dat onvermijdelijke bijkomende kosten vaak niet staan vermeld in of bij de advertentieprijs of op de website. De consument is daardoor in de praktijk vaak tientallen euro's duurder uit dan in de advertentie of op de website wordt beloofd. In 2022 heeft de ACM aanbieders van vakantieparken aangesproken op het vermelden van prijzen inclusief alle verplichte bijkomende kosten. Nu vermelden de onderzochte aanbieders hun prijzen inclusief de verplichte bijkomende kosten.

Refurbished telefoonverkoper

De ACM heeft naar aanleiding van veel consumentenklachten een verkoper van refurbished telefoons aangesproken. Consumenten ontvingen hun bestelde telefoon niet of kregen hun geld niet terug, nadat zij hun ontvangen product retour hadden gestuurd. Op aandringen van de ACM heeft de verkoper de bestelknop van zijn webshop uitgezet zodat verdere consumentenschade voorkomen is. Inmiddels is de webshop niet meer actief.

Travelance

In 2022 heeft de ACM een boete gegeven aan Travelance voor misleidende verkoop van reisvouchers voor stedentrips. Travelance handelde in strijd met consumentenregelgeving doordat niet werd benoemd dat het telefoongesprek een commercieel oogmerk had. De handelaar liet het voorkomen alsof de voucher als bedankje aan de consument werd gegeven naar aanleiding van het invullen van een online enquête. Daarnaast bleek andere essentiële informatie bij het verkoopgesprek te missen en bleek dat het niet mogelijk was om via de website een reis te boeken.

Duurzame kledingverkoper

Naar aanleiding van een onderzoek van de ACM heeft een verkoper van duurzame kleding zijn bedrijfsactiviteiten gestaakt. Consumenten die bij deze webshop kleding bestelden, ontvingen deze vaak niet. Ook werd er geen geld terugbetaald indien consumenten daarom verzochten. Bedrijven dienen ervoor te zorgen dat er effectieve communicatie met hun klanten mogelijk is.

Sneakerstad

Consumenten kregen van Sneakerstad niet binnen de wettelijke termijn hun geldbedrag terug nadat zij hun ontvangen product retour hadden gestuurd. Ook werd er regelmatig van consumenten geëist dat zij hun negatieve review verwijderden voordat zij hulp bij hun probleem kregen. Dit was voor de ACM aanleiding om een last onder dwangsom op te leggen aan Sneakerstad. In deze last werd ook geëist dat het bedrijf een gedegen administratie voerde en dat zij consumenten beter zou inlichten.

1.3. Voorlichting door ACM ConsuWijzer en het Bedrijvenloket

Voorlichting via ACM ConsuWijzer en het Bedrijvenloket is een belangrijke bron van informatie voor consumenten en ondernemers. Deze informatie is lastig mee te nemen in de geschatte opbrengst. Wij beschrijven daarom hieronder het bereik en effect van voorlichting in relevante kengetallen.

De ACM heeft in 2022 ongeveer 18.000 telefoontjes en bijna 41.000 e-mails ontvangen van consumenten en bedrijven via ACM ConsuWijzer en het Bedrijvenloket. Van de e-mails ging ongeveer 38% over energie en warmte, 26% over detailhandel en 20% over dienstverlening. Via social media en WhatsApp is de ACM meer dan 6.200 keer benaderd. Het aantal contacten over alle kanalen is daarmee met ongeveer 18 procent gedaald ten opzichte van 2021. Vanaf juli 2022 is het aantal uur waarop ACM ConsuWijzer telefonisch bereikbaar is ingekort.

Consumenten kunnen 111 voorbeeldbrieven downloaden via ACM ConsuWijzer. In 2022 is dit meer dan 257.000 keer gedaan, een toename van 64% ten opzichte van 2021. Daarnaast heeft de ACM in 2022 twee campagnes gevoerd ('*Voorkom spijt, neem de tijd en vergelijk*' en '*Eerst reviews checken, dan bestellen*'). Deze twee campagnes hadden gezamenlijk een bereik van ongeveer 38 miljoen weergaven.

Uit klanttevredenheidsonderzoek dat de ACM laat uitvoeren door een extern bureau blijkt dat consumenten het klantcontact via ACM ConsuWijzer gemiddeld een 7,2 geven voor telefonisch contact en een 5,9 voor contact via email. Contact via social media en WhatsApp wordt bijzonder goed beoordeeld met een gemiddelde score van 8,7. Bedrijven gaven het contact met het Bedrijvenloket in het klanttevredenheidsonderzoek een 6,1 voor email en een 7,9 voor telefonisch contact.

1.4. Toezicht op informatieverplichtingen en de energiesector

De Directie Consumenten heeft in 2022 een groot aantal werkzaamheden verricht waarvoor het lastig is om de opbrengst uit te drukken in euro's. Deze zijn om die reden dan ook niet meegenomen in de berekeningen. Hieronder wordt een aantal van zulke werkzaamheden beschreven.

Duurzaamheidsclaims

De ACM is in 2022 in gesprek gegaan met Greenchoice, Vattenfall, Decathlon en de H&M over hun duurzaamheidsclaims. De ACM was van mening dat de claims die deze bedrijven voerden op hun websites onvoldoende onderbouwd waren. Alle bedrijven hebben toegezegd consumenten in de toekomst beter te informeren. Ook hebben zij naar aanleiding van het onderzoek een donatie gedaan aan verschillende duurzame doelen ter compensatie.

Strenger toezicht energieleveranciers

Vanaf oktober 2022 houdt de ACM strenger toezicht op energieleveranciers. Dit is ingesteld om de financiële weerbaarheid van energieleveranciers te vergroten. De ACM houdt strenger toezicht op het ondernemingsplan, de financiële positie en de inkoopstrategie van energieleveranciers. Energieleveranciers moeten ook laten zien dat ze voorbereid zijn op prijsstommelingen op de energiemarkt en op een plotselinge stijging van de vraag naar energie of op wanbetaling van hun klanten. Als blijkt dat een energieleverancier niet aan de extra eisen voldoet, moet het bedrijf met een herstelplan komen waarin dit zo snel mogelijk wordt opgelost. Als een bedrijf niet meer kan zorgen voor betrouwbare levering van energie kan de ACM de vergunning intrekken. Bedrijven die willen starten als energieleverancier worden voortaan strenger getoetst, voordat zij een vergunning krijgen van de ACM.

30 dagen opzegtermijn

Daarnaast heeft de ACM middels een brief bij energieleveranciers de communicatietermijn van 30 dagen onder de aandacht gebracht. Aanleiding hiervoor waren tariefsverhogingen van een aantal leveranciers die te kort vóór de ingangsdatum van 1 oktober aan klanten waren doorgegeven. Uit controles van de ACM blijkt dat deze leveranciers hun tariefsverhogingen hebben uitgesteld tot minimaal 30 dagen. De ACM heeft na 1 oktober geen overtredingen van de 30-dagentermijn geconstateerd.

2 Opbrengst Mededingingstoezicht

De geschatte opbrengst van het mededingingstoezicht in 2022 bedraagt ongeveer € 200 miljoen. Dit heeft betrekking op algemeen concurrentietoezicht en concentratietoezicht. De opbrengst van het mededingingstoezicht van afgeronde werkzaamheden in 2022 is ongeveer € 25 miljoen:

1. De opbrengst van het concurrentietoezicht in 2022 is gebaseerd op een kartelzaak en een misbruik economische machtspositie zaak.
2. De opbrengst in het kader van concentratietoezicht in 2022 komt van de ingetrokken concentratie Erasmus MC – IJsselland Ziekenhuis.

De opbrengst uit voorgaande jaren waarvan de opbrengsten nog doorlopen in 2022 is ongeveer € 175 miljoen en is gebaseerd op:

1. Kartelzaken inzake de inzameling van frituurvet, aanbestedingen door dakdekkers, aanbestedingen in de Grond-, weg-, en waterbouw (GWW) in de gemeente Amsterdam, concurrentievervalsing door Samsung en sigarettenfabrikanten, en misbruik van economische machtspositie door Apple en Leadiant;
2. Concentratiebesluiten Thebe – Careyn, Espria – TSN, Omring – Vrijwaard, NS – Pon en NS – RET – HTM – GVB, Coop – Plus, Ahold Delhaize – Deen supermarkten, Bergman Clinics – Mauritskliniek, Mediq – Eurocept Homecare en Dela – Yarden.

De ACM beschrijft per zaak hoe zij tot de schatting van de opbrengst is gekomen. De schatting van de opbrengst hanteert vuistregels op basis van de relevante omzet, zoals beschreven in de methodiek en is gebaseerd op de OESO, en zijn als volgt:

- 3% bij concentraties;
- 5% bij misbruik van een economische machtspositie; en
- 10% bij gecoördineerde effecten.

De opbrengst specificeren we niet per zaak in verband met de vertrouwelijkheid van de bedragen.

2.1. Kartel en misbruik economische machtspositie

In 2022 heeft de ACM een boete opgelegd aan drie inkopers in de agrarische sector in verband met twee verboden kartelafspraken over de inkooprijzen en verdeling van leveranciers.

In 2022 heeft de ACM onderzoek gedaan naar misbruik van economische machtspositie van Pfizer bij het geneesmiddel Enbrel. Signalen uit de markt gaven aan dat Pfizer een kortingsstructuur hanteerde die voor ziekenhuizen het overstappen naar andere, concurrerende geneesmiddelen zou kunnen belemmeren. Pfizer heeft verklaard de kortingsclausules uit de contracten en lopende biedingen te halen en deze in de toekomst ook niet te zullen hanteren.

2.2. Concentratietoezicht

Erasmus Medisch Centrum en IJsselland Ziekenhuis hebben hun vergunningsaanvraag voor overname ingetrokken. De ACM concludeerde na de melding van deze overname dat dit mogelijk negatieve gevolgen kon hebben voor de prijs, kwaliteit en innovatie van de zorg. Daarnaast zag de ACM mogelijk een te sterke onderhandelingspositie ontstaan van het Erasmus MC/IJsselland met zorgverzekeraars. De ACM deed tijdens de vergunningsfase diepgaand onderzoek naar de gevolgen van deze overname voor de zorg in de regio Rijnmond. De ACM heeft de partijen geïnformeerd over de voorlopige resultaten van het onderzoek. Daarna hebben de ziekenhuizen hun aanvraag voor goedkeuring van de overname ingetrokken.

3 Opbrengst Energietoezicht

In 2022 bedraagt de totale geschatte opbrengst van het toezicht op de energiemarkt ongeveer € 40 miljoen, waarvan ongeveer € 10 miljoen uit in 2022 afgeronde werkzaamheden komt. Deze opbrengst is gebaseerd op de volgende zaak:

1. Maximale WACC drinkwaterbedrijven

De opbrengsten die nog doorlopen van activiteiten uit voorgaande jaren zijn ongeveer € 30 miljoen en bestaan uit:

1. Tariefverlaging door inzet van veilinggelden bij de tarieven van TenneT
2. Versneld vervangen van onveilige stijgleidingen

3.1. Maximale WACC drinkwaterbedrijven

De ACM adviseert tweejaarlijks de minister van Infrastructuur en Waterstaat een maximale vermogenskostenvoet (nominale WACC) vast te stellen voor drinkwaterbedrijven. Indien drinkwaterbedrijven een hogere WACC realiseren dan de toegestane maximale WACC, dient het verschil tussen de toegestane en de gerealiseerde vermogenskosten vergoed te worden in de tarieven twee jaar na het rapportagejaar. In 2020 waren er vier drinkwaterbedrijven die een hogere WACC rapporteerden dan toegestaan. Hierdoor zijn de drinkwatertarieven van deze bedrijven in 2022 met ongeveer € 10 miljoen verlaagd.

3.2. Methodebesluiten

De ACM heeft in 2021 nieuwe methodebesluiten genomen voor de landelijke en regionale netbeheerders die gelden voor de periode 2022-2026. In deze methodebesluiten stelt de ACM vast op welke manier de tarieven worden bepaald die netbeheerders voor het uitvoeren van hun wettelijke taken in rekening mogen brengen. Deze methodebesluiten leveren geen opbrengst in 2022 vanwege het tarief-opdrijvende effect van de benodigde investeringen, dat deels ook komt door substantiële wijzigingen in de reguleringsmethodiek.

De netbeheerders gas brengen de kosten van investeringen in het gasnet in rekening bij de aangeslotenen. Op dit moment worden die kosten nog door een grote groep gasafnemers gedragen. Vanwege de energietransitie zal deze groep steeds kleiner worden. Hoe kleiner de groep gasgebruikers wordt, hoe hoger de tarieven voor de overgebleven gasgebruikers zullen worden. De ACM heeft bij de regulering van netbeheerders als taak de betaalbaarheid van het gasnet te waarborgen, nu en in de toekomst. Door

investeringskosten eerder in de tijd te vergoeden, worden deze kosten nog zoveel mogelijk door een grote groep gasgebruikers gedragen. Hiermee wordt ook de betaalbaarheid van het gasnet in de toekomst gewaarborgd.

Aan de andere kant zal vanwege de versnelling in de energietransitie de vraag naar elektriciteit juist toenemen. Netbeheerders zullen de komende jaren veel moeten investeren om de overschakeling van fossiele energiebronnen naar duurzame energiebronnen zoals zon, wind en warmte mogelijk te maken. Naast het waarborgen van de betaalbaarheid van het elektriciteitsnet, moet de ACM in haar energieregulering ook ruimte geven aan netbeheerders om te investeren in duurzaamheid. Investeringskosten van netbeheerders zullen eerder in de tijd vergoed worden dan in voorgaande jaren. Hiermee krijgen netbeheerders de financiële ruimte die zij nodig hebben om de benodigde investeringen te doen om de energietransitie te faciliteren.

Voor het schatten van de opbrengsten moet de ACM een aanname doen over de tarieven zonder regulering, de *counterfactual*. We nemen aan, zoals beschreven in de [Berekeningsmethode](#), dat een ongereguleerd bedrijf met marktmacht jaarlijks zijn tarieven tenminste corrigeert voor inflatie en structurele kostenstijgingen (uiteindelijk) zal doorberekenen in de tarieven. De tarieven op basis van deze aanname vergelijken we vervolgens met de gereguleerde tarieven. Als de gereguleerde tarieven lager zijn, spreken we van een positieve opbrengst voor de consument. De opbrengstberekening voor de methodebesluiten focust dus op betaalbaarheid.

Als gevolg van de versnelling in de energietransitie is er momenteel geen sprake van stabiele netwerken, maar van een fors groeiend elektriciteitsnet en een krimpend gasnet. De stelselwijziging die vanwege deze ontwikkeling is ingevoerd in de huidige methodebesluiten, leidt ertoe dat de toegestane inkomsten van netbeheerders in de nieuwe reguleringsperiode aanzienlijk hoger zijn dan in de vorige reguleringsperiode. In de berekening van de opbrengsten vergelijken we deze hogere toegestane inkomsten met een *counterfactual* die is gebaseerd op het oude stelsel. Het gevolg hiervan is dat de effecten van de doelmatigheidsprikkels in de berekening van de opbrengsten teniet worden gedaan door het verschuiven van kosten naar voren in de tijd. In de toekomst staan daar lagere toegestane inkomsten tegenover, maar dit effect vindt pas plaats na 2026 en wordt daarom in de methode voor het berekenen van de opbrengsten niet meegenomen.

De methode voor het bepalen van de opbrengsten richt zich enkel op betaalbaarheid, en niet op duurzaamheid. In de praktijk zoekt de ACM naar een balans tussen betaalbaarheid, leveringszekerheid en duurzaamheid. De ACM geeft de netbeheerders de financiële ruimte om de benodigde investeringen te doen richting een samenleving die steeds meer gebouwd is op duurzame energie. De energietransitie heeft als doel om klimaatverandering tegen te gaan en leidt tot positieve milieueffecten die bevorderlijk zijn voor de welvaart. Dit soort welvaartsstijgingen zijn moeilijk te kwantificeren en daarom buiten de methode van het bepalen van de opbrengsten gehouden.

4 Opbrengst van toezicht op Telecom, Vervoer en Post

In 2022 bedraagt de totale geschatte opbrengst van het toezicht op telecom, vervoer en post ongeveer € 25 miljoen. Deze opbrengst is gebaseerd op 2 in 2022 afgeronde zaken:

1. Toezeggingen KPN en Glaspoort
2. Intrekken en opschorten informatienummers

Activiteiten uit voorgaande jaren leveren geen opbrengst in 2022.

4.1. Toezeggingen KPN en Glaspoort

De ACM heeft in 2022 toezeggingen van KPN en Glaspoort voor toegang op hun netwerken bindend verklaard. Concurrerende telecomaanhouders zonder eigen landelijk netwerk zijn in de praktijk in het overgrote deel van Nederland afhankelijk van toegang tot de netwerken van KPN en Glaspoort. KPN en Glaspoort kunnen zich daardoor in grote mate onafhankelijk gedragen van hun afnemers. Met de toezeggingen krijgen toegangsvragers toegang tegen betere prijzen en voorwaarden, waardoor meer concurrentie ontstaat tussen telecomaanhouders op de markt voor snel internet. De toezeggingen gelden tot en met 2030.

De ACM heeft een simulatiemodel ontwikkeld, waarin het effect wordt geschat van de door KPN en Glaspoort aangeboden tarieven. Hieruit blijkt dat de tarieven lager zullen zijn ten opzichte van de situatie zonder ingrijpen, waardoor het voor huishoudens aantrekkelijker wordt om een hoogwaardiger product te kopen. De besparing komt uit op ongeveer € 230 miljoen per jaar gebaseerd op de verwachte situatie in 2026. Voor het berekenen van de besparing in de jaren 2022 t/m 2025 gaan we er vanuit dat de besparing van € 230 miljoen stapsgewijs wordt gerealiseerd, met gelijke stappen. Om voorzichtig te zijn nemen we verder mee dat de toezeggingen in augustus 2022 zijn gedaan waardoor ze in 2022 slechts 4 maanden lang in effect waren. Daarmee komt de besparing in 2022 op ongeveer € 15 miljoen uit.

4.2. Intrekken en opschorten informatienummers

De ACM heeft in 2022 drie informatienummers ingetrokken en zes nummers tijdelijk opgeschort. Eén van de ingetrokken nummers was het abonnee-informatienummer 1884. Dit nummer werd gebruikt voor het aanbieden van een doorschakeldienst naar het gratis nummer van de Belastingdienst. De kosten bedroegen €1,00 per minuut en tikten door nadat de beller werd doorgeschakeld. Over deze kosten was de aanbieder echter niet duidelijk naar bellers toe. Hierdoor kregen bellers met onverwacht hoge kosten te maken.

Voor de zes tijdelijk opgeschorte nummers geldt dat zij hun gedrag hebben aangepast waardoor mensen niet meer worden misleid. Dit effect wordt alleen in 2022 meegenomen.